

видань цієї групи – ознайомити читача не зі світом музики взагалі, а з конкретним, вузьким поняттям.

Видання третьої і четвертої груп майже не розрізняються за характером викладу і наближаються до наукових.

В останні роки нотні видання рідко можна було побачити на полицях книжкових магазинів. Зараз ситуація покращується, але їх кількість не збільшилася на стільки, на скільки б хотілося.

Згідно з даними Національної парламентської бібліотеки щороку в Україні з'являється друком майже півсотні нотних видань. Серед тих, що з'явилися в останні роки, привертають увагу „Батьківщино моя, Україно!”, „Зорі, закосичені вітрами”, „Лінія Любові”, „Любіть Україну”, „У лузі калина так гарно цвіте”, „Світлиця пісень і спогадів” та інші.

Завдяки сумському видавництву „Собор” побачили світ такі нотні видання, як: „Хорові обробки пісень Сумщини для академічного хору”, „У країні музичної грамоти”, „Малютко”, „І слово в пісні відгукнеться...”.

Може бути, що всі ці факти свідчать про відродження нотних видань на Сумщині, в Україні, але все ж великий обсяг роботи не завершений. Тому у видавців нашої країни є важливе завдання підтримати і не дати зникнути нотним виданням попри всю складність підготовки їх до друку.

ШРИФТОВЕ ОФОРМЛЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ВИДАНЬ ЯК ЕЛЕМЕНТ КОМУНІКАТИВНОЇ СИСТЕМИ ТЕКСТУ

Доп. – Лойченко А., ПР-24

Наук. кер. – ст. викл. Садівничий В.О.

Розглядаються питання шрифтового оформлення навчальних видань для різних вікових груп загальноосвітньої школи.

Ключові слова: *навчальні видання, формат видання, шрифт, текст, шрифтові виділення тексту, комунікативна система тексту.*

Не зважаючи на значну роль телебачення і радіо, Інтернету та інформації на електронних носіях, друковані видання і зараз користуються широким попитом у споживачів інформації. А для студентів та школярів підручник взагалі є незмінним супутником у процесі навчання.

За цільовим призначенням видання поділяються на офіційні, наукові, науково-популярні, навчальні, довідкові, рекламні, літературно-художні. Навчальне – це видання систематизованих відомостей наукового або прикладного характеру, викладених у зручній для вивчення і викладання формі.

Головним носієм інформації в начальних виданнях є текст, матеріалізований за допомогою шрифту, зорові якості якого стають властивостями самої сторінки, вкритої друкарськими знаками. Тож саме шрифт і виступає головним елементом комунікативної системи тексту, є єдиним носієм тексту.

Проблема шрифтового оформлення навчальних видань на сьогодні актуальна, оскільки стає одним із найголовніших чинників, покликаних донести до читача зміст написаного. Правильне вирішення шрифтового оформлення підручників та навчальних посібників для різних класів середньої школи, стає головним елементом комунікативної системи тексту. Відтак – навчальне видання може або стати джерелом знань, або відштовхнути дитину чи підлітка від навчання.

Аналіз шрифтових виділень у навчальному посібнику «Сумщина в історії України» та проведений експеримент на предмет сприйняття тексту учнями різних класів Сумської гімназії №1, дозволяють нам зробити такі висновки:

шрифт – це графічна, художня форма зображення літер, знаків і цифр певної системи письма, комплект літер, що відтворює будь-який алфавіт (латинський, російський, арабський, грецький), а також цифри і знаки складання, символів певного розміру і малюнка;

для різних вікових груп у підготовці до видання використовуються різні шрифти;

жодне з видавництв Сумщини не спеціалізується на виданні навчальної літератури, що призводить до порушень норм державних стандартів щодо шрифтового оформлення видань; навчальний посібник «Сумщина в історії України» саме через порушення вибору кегля шрифту, що і показав проведений нами експеримент, не може задовольнити інформаційні запити учнів одночасно п'ятих, та одинадцятих класів;

система заголовків та підзаголовків у навчальному виданні відіграє важливу роль, адже вона полегшує роботу з книгою, однак надмірне виділення заголовків тільки шкодить сприйняттю матеріалу;

набір фрагментів меншим кеглем доцільний при виділенні додаткових текстів, він вказує на характер інформації, і читач сам вирішує вже важливість інформації;

віршований текст вимагає особливого набору, і вдале оформлення поезії викликає відповідні асоціації, допомагає правильному сприйняттю усього матеріалу.

В результаті проведеної роботи зроблено узагальнений висновок про те, що шрифтове оформлення навчальних видань є винятково важливим елементом комунікативної системи тексту.

ТИПОЛОГІЯ ЛІТЕРАТУРНО-ХУДОЖНІХ ВИДАНЬ СУМЩИНИ

Доп. – Луценко Ю.В., ПР-24

Наук. кер. – ст. викл. Садівничий В.О.

Розглядаються питання типології видань, згідно з видавничими стандартами, загалом та випущених видавництвами Сумщини зокрема.

Ключові слова: редакційно-видавничий процес, літературно-художні видання, видавництва Сумщини.

Редакційно-видавничий процес – це сукупність обумовлених практикою послідовних дій видавничих працівників, спрямованих на підготовку і випуск у світ того чи іншого виду видавничої продукції.